

ОБГРУНТУВАННЯ

необхідності зміни тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП «ЧЕРНІГІВВОДОКАНАЛ» на 2027 рік

Відповідно до пункту 1.16 Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.05.2026 №688, ліцензіат зобов'язаний щороку подавати до органу, уповноваженого встановлювати тарифи, заяву про встановлення тарифів на плановий період разом із повним пакетом розрахункових, обґрунтованих та підтверджених матеріалів.

Розрахунок планових тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на 2027 рік здійснено відповідно до вимог Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.05.2026 №688, на підставі річних планів ліцензованої діяльності КП «Чернігівводоканал».

Планові тарифи сформовано виходячи з економічно обґрунтованих планових витрат, необхідних для забезпечення безперебійного та якісного надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Під час їх розрахунку враховано державні та галузеві нормативи використання матеріальних, паливно-енергетичних, трудових та інших ресурсів, у тому числі галузеві технологічні нормативи використання питної води на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства, фактичні показники діяльності підприємства, особливості технологічних процесів, техніко-економічні розрахунки, затверджені кошториси, прогнозні обсяги реалізації послуг, а також діючі та прогнозні ціни (тарифи) на матеріальні ресурси, електричну енергію, роботи, послуги, ставки податків, зборів та інших обов'язкових платежів, що діятимуть у плановому періоді.

Необхідність перегляду тарифів обумовлена приведенням їх до економічно обґрунтованого рівня, що забезпечує повне відшкодування витрат підприємства на виробництво, транспортування та реалізацію послуг, належне утримання та експлуатацію об'єктів централізованого водопостачання і водовідведення, виконання виробничої та інвестиційної програм, своєчасне проведення ремонтних робіт, а також виконання вимог чинного законодавства.

Діючі тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення набрали чинності з 01 серпня 2026 року та становлять 77,71 грн/м³ з ПДВ (64,76 грн/м³ без ПДВ), у тому числі:

- централізоване водопостачання – 33,75 грн/м³ без ПДВ;
- централізоване водовідведення – 31,01 грн/м³ без ПДВ.

Разом з тим, перегляд тарифів, який набрав чинності з 01 серпня 2026 року, мав частковий характер. Коригування було здійснено лише щодо витрат на електричну енергію, оплату праці та паливно-мастильні матеріали. Відповідно, нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування були змінені пропорційно зміні фонду оплати праці. Інші складові тарифів, зокрема витрати на матеріали, ремонти, амортизацію, податки, фінансові витрати та інші складові собівартості, залишилися на рівні тарифів, встановлених з 01 січня 2026 року, та не були приведені у відповідність до фактичного рівня витрат підприємства.

За підсумками I півріччя 2026 року доходи від реалізації обсягів відповідного виду ліцензованої діяльності за діючими тарифами покривають лише 42,6% витрат повної собівартості централізованого водопостачання та 44,1% витрат повної собівартості централізованого водовідведення (розраховано за тарифами, що діяли до їх коригування з 01.08.2026).

Порівняно з діючими тарифами пропонується встановити такі тарифи:

Назва тарифів	Діючі тарифи грн./м³	Проект тарифів грн./м³	Зміна грн./м³
Водопостачання			
1. Тариф на централізоване водопостачання споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання	33,75	40,66	20,5%
Водовідведення			
1. Тариф на централізоване водовідведення споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водовідведення	31,01	36,82	18,7%
РАЗОМ, без ПДВ:	64,76	77,48	19,6%
РАЗОМ, з ПДВ:	77,712	92,976	19,6%

Загальний тариф на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для споживачів, які не є суб'єктами господарювання становитиме **92,976 грн/м³ з ПДВ**, що на 19,6 % більше порівняно з діючим тарифом.

Нижче наведено порівняльну структуру діючих та планових середньозважених тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення за елементами витрат, яка відображає зміну кожної складової тарифу.

Структура розрахунку планових середньозважених тарифів з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на 2027 рік

(за елементами витрат)

без ПДВ

№ п/п	Складові тарифу	водопостачання			водовідведення		
		Діючий з 01.08.2026 грн/м3	Проект з 01.01.2027 грн/м3	Ріст, %	Діючий з 01.08.2026 грн/м3	Проект з 01.01.2027 грн/м3	Ріст, %
1	Всього матеріальні витрати	9,3607	11,8371	26,5%	8,0764	10,8117	33,9%
1.1.	Електроенергія	6,8629	7,3065	6,5%	5,5603	6,8521	23,2%
1.2.	Матеріали в т.ч. ремонт	1,9001	3,8669	103,5%	1,9528	3,4497	76,7%
1.3.	ПММ	0,5976	0,6637	11,0%	0,5633	0,5098	-9,5%
2	Витрати на оплату праці	8,0128	9,2743	15,7%	9,0657	11,0514	21,9%
3	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	1,7628	2,0403	15,7%	1,9945	2,4313	21,9%
4	Амортизація	2,2292	2,6452	18,7%	2,5934	2,8016	8,0%
5	Податки	1,5839	2,4856	56,9%	1,0097	0,9995	-1,0%
7	Інші витрати	2,5479	3,0933	21,4%	1,0656	0,5913	-44,5%
8	Інші операційні витрати	0,0204	0,0278	36,5%	0,0188	0,0332	76,5%
9	Фінансові витрати	0,2961	0,0949	-67,9%	0,3371	0,1077	-68,1%
10	Повна собівартість	25,8138	31,4985	22,0%	24,1611	28,8277	19,3%
11	Розрахунковий прибуток, в т.ч.:	4,6900	5,8641	25,0%	5,2523	6,3822	21,5%
11.1.	податок на прибуток	0,6455	0,7023	8,8%	0,7365	0,7977	8,3%
11.2.	на розвиток виробництва (виробничі інвестиції)	3,5858	3,9018	8,8%	4,0918	4,4314	8,3%
11.3.	інше використання прибутку (поповнення обігових коштів)	0,4587	1,2599	174,7%	0,4239	1,1531	172,0%
12	Коригування витрат з урахуванням постанов НКРЕКП*	3,2501	3,2924	1,3%	1,5941	1,6073	0,8%
13	Вартість централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, грн/м3(без ПДВ)	33,7539	40,6550	20,5%	31,0076	36,8172	18,7%

13.1.	Тариф споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, грн/м ³	33,75	40,66	20,5%	31,01	36,82	18,7%
14	Обсяг реалізації, тис.м ³	11958,77	11805,09		10543,04	10456,73	

* Коригування витрат з урахуванням пункту 3 постанови НКРЕКП від 22.04.2025 №599

Як свідчить наведена структура, найбільший вплив на зміну тарифів мають витрати, безпосередньо пов'язані із забезпеченням виробничого процесу, оплатою праці персоналу, утриманням та оновленням основних засобів, виконанням ремонтних робіт, сплатою податків і обов'язкових платежів. Детальне обґрунтування основних складових наведено нижче.

1. Витрати на електричну енергію.

Витрати на електричну енергію розраховано відповідно до планових обсягів виробництва, транспортування та реалізації питної води, очищення і транспортування стічних вод, а також загальновиробничих норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів.

Загальна планова вартість електричної енергії, врахована при формуванні тарифів на 2027 рік, становить 157 904,979 тис. грн, у тому числі:

- централізоване водопостачання – 86 253,906 тис. грн;
- централізоване водовідведення – 71 651,073 тис. грн.

Витрати	В діючих тарифах			В проєктах тарифів			Різниця між діючим тарифом та проєктом		
	тис.кВт	ціна, грн кВт	тис.грн	тис.кВт	ціна, грн кВт	тис.грн	тис.кВт	Витрати	% зростання ціни
активна електроенергія 1 клас	4 956,79	8,233	40 809,55	0,000	0,000	0,000	-4 956,79	-40 809,55	0,00%
активна електроенергія 2 клас (Чернігівобленерго)	9 040,04	10,862	98 191,74	13 424,83	11,635	156 192,321	4 384,78	58 000,58	7,11%
активна електроенергія 2 клас (Укрзалізниця)	25,40	9,761	247,96	24,62	10,533	259,339	-0,78	11,37	7,91%
реактивна електроенергія	3 513,19	0,411	1 445,29	3 427,34	0,424	1 453,319	-85,85	8,03	3,07%
Разом активна	14 022,24	9,931	139 249,25	13 449,45	11,633	156 451,66	-572,79	17 202,41	17,14%
Разом реактивна	3 513,19	0,411	1 445,29	3 427,34	0,424	1 453,32	-85,85	8,03	3,07%
Разом ел.ен.			140 694,54			157 904,98		17 210,44	

Прогнозна вартість активної електричної енергії визначена відповідно до вимог Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення та сформована на рівні середньозваженої фактичної ціни постачання електричної енергії за I півріччя 2026 року з урахуванням вартості послуг з передачі та розподілу електричної енергії відповідно до постанов НКРЕКП, чинних з 01 серпня 2026 року.

У діючих тарифах враховано витрати на активну електроенергію в обсязі 14 022,24 тис. кВт на загальну суму 139 249,252 тис. грн та реактивну електроенергію в обсязі 3 513,19 тис. кВАр·год на суму 1 445,290 тис. грн.

У проєкті тарифів на 2027 рік передбачено 13 449,45 тис. кВт активної електроенергії на суму 156 451,660 тис. грн та 3 427,34 тис. кВАр·год реактивної електроенергії на суму 1 453,319 тис. грн.

При цьому у проєкті тарифів на 2027 рік не передбачено закупівлю активної електроенергії 1 класу. Потреба в активній електроенергії врахована за 2 класом електропостачання, а також окремо за договором з АТ «Укрзалізниця».

Загальні витрати на електроенергію зростають з 140 694,542 тис. грн у діючих тарифах до 157 904,979 тис. грн у проєкті на 2027 рік, тобто на 17 210,437 тис. грн, або 12,23 %.

Зростання витрат відбувається не за рахунок збільшення загального обсягу активної електроенергії, який, навпаки, зменшується на 572,79 тис. кВт, а внаслідок зміни структури закупівлі електроенергії та збільшення її середньої вартості. Зокрема, у проєкті на 2027 рік передбачено збільшення обсягу електроенергії 2 класу, яка має вищу ціну порівняно з електроенергією 1 класу, що враховувалась у діючому тарифі.

2. Витрати на заробітну плату та нарахування

Для розрахунку фонду оплати праці персоналу використано діючий штатний розпис КП «Чернігівводоканал».

У проєкті тарифів фонд оплати праці розраховано на 462 штатних одиниці.

Під час розрахунку фонду оплати праці враховано прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на кінець базового періоду (2026 рік), у розмірі 3 328 грн, та прогнозний індекс споживчих цін у середньому до попереднього року на 2027 рік – 108,6% (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 №695). Розрахунковий прожитковий мінімум, застосований при визначенні фонду оплати праці, становить 3 614 грн ($3\,328 \times 108,6\%$).

При розрахунку фонду оплати праці дотримано вимог Галузевої угоди між Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, Об'єднанням організацій роботодавців «Всеукраїнська конфедерація роботодавців житлово-комунальної галузі України» та Центральним комітетом профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України на 2023-2027 роки, зареєстрованої Міністерством економіки України 26.12.2023 за №13 (із змінами та доповненнями), діючі умови та розмір преміювання відповідно до Колективного договору. Розрахований фонд оплати праці з доплатами за шкідливі умови праці, розділення зміни на дві частини, роботу в нічний, керівництво бригадою, надбавки за професійну майстерність, класність водіям автомобілів, оплата за роботу у святкові дні згідно графіку цілодобового режиму роботи, оплата за роботу у понадурочний час на підставі фактичних годин переробки за звітний період та планових тарифних сіток, виплати щомісячної надбавки за безперервний стаж роботи на підприємстві та Галузових коефіцієнтів. Індикація заробітної плати працівників у проєкті тарифів не передбачена.

Середня заробітна плата розрахунково складає: - централізоване водопостачання – 37 012,1 грн., централізоване водовідведення – 40 617,97 грн., разом централізоване водопостачання та централізоване водовідведення – 40568,759 грн.

В діючих тарифах поточного року середня заробітна плата передбачена 33036,97 грн. при чисельності 483 штатних одиниці.

Нарахування на заробітну плату враховано за нормативним розміром єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування - 22%.

Витрати	В діючих тарифах			В проєктах тарифів		
	чис.шт. од	середня зп/ставка ЕСВ	ФОП, тис.грн	чис.шт. од	середня зп/ ставка ЕСВ	ФОП, тис.грн
Заробітна плата	483	33 036,97	191 402,98	462	40 592,67	225 045,77
ЕСВ		22,00%	42 108,66		22,00%	49 510,07

Порівняно з діючими тарифами фонд оплати праці збільшився з 191 402,98 тис. грн до 225 045,77 тис. грн (на 33 642,79 тис. грн, або 17,58 %), що обумовлено зростанням прогностичного розміру прожиткового мінімуму, застосуванням галузевих коефіцієнтів та врахуванням передбачених законодавством і Колективним договором доплат та надбавок.

Відповідно, витрати на нарахування ЄСВ збільшилися з 42 108,66 тис. грн до 49 510,07 тис. грн, або на 7 401,41 тис. грн.

3. Амортизація.

Розмір амортизаційних відрахувань на плановий 2027 рік визначено відповідно до вимог Податкового кодексу України на підставі даних звітної періоду та з урахуванням амортизаційних відрахувань, передбачених Інвестиційною програмою КП «Чернігівводоканал» на 2027 рік, та з урахуванням активів з права користування, нараховану відповідно до вимог МСФЗ 16 «Оренда», а саме:

по централізованому водопостачанню – 212,446 тис. грн;

по централізованому водовідведенню – 188,401 тис. грн.

Разом з тим зазначені суми не були включені до Інвестиційної програми як джерело фінансування її заходів.

Відповідно до вимог Порядку, затвердженого наказом № 191, інвестиційна програма формується за рахунок джерел фінансування, що спрямовуються на створення, придбання, модернізацію, реконструкцію та оновлення необоротних активів, які використовуються у ліцензованій діяльності.

Амортизація, нарахована відповідно до МСФЗ 16 «Оренда», виникає внаслідок бухгалтерського визнання активу з права користування та не є амортизацією власних основних засобів підприємства. Такі нарахування мають особливості бухгалтерського обліку та не супроводжуються формуванням власного інвестиційного ресурсу підприємства у розумінні механізму фінансування інвестиційних програм.

Крім того, чинними нормативно-правовими актами у сфері розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм не передбачено окремого механізму використання амортизації активів з права користування, сформованої відповідно до МСФЗ 16 «Оренда», як джерела фінансування заходів інвестиційної програми.

Враховуючи викладене, суми амортизації активів з права користування, нараховані відповідно до МСФЗ 16 «Оренда», не були включені до джерел фінансування Інвестиційної програми КП «Чернігівводоканал» на 2027 рік.

Витрати	Враховано в діючих тарифах	Враховано в проєкті на 2027 рік
	тис.грн	тис.грн
Амортизація, в тому числі:	54 000,725	60 521,738
Інвестиційна програма	53 599,878	60 120,890
МСФЗ 16 «Оренда»	400,847	400,848
Разом	54 000,725	60 521,738

У проєкті тарифів на 2027 рік витрати на амортизацію становлять 60 521,738 тис. грн, тоді як у діючих тарифах враховано 54 000,725 тис. грн.

Збільшення витрат на амортизацію становить 6 521,013 тис. грн, або 12,08 %, що обумовлено введенням в експлуатацію нових об'єктів основних засобів та відповідним збільшенням амортизаційних відрахувань.

4. Паливно-мастильні матеріали.

Витрати на паливно-мастильні матеріали визначені відповідно до вимог Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на підставі затверджених на підприємстві норм витрат палива і мастильних матеріалів, фактичного пробігу транспортних засобів за 2025 рік, а також з урахуванням змін у кількісному складі автотранспортних засобів, пов'язаних із введенням в експлуатацію нових, передачею з балансу підприємства та списанням непридатних до подальшої експлуатації транспортних засобів.

Вартість паливно-мастильних матеріалів у проєкті тарифів на 2027 рік визначена із застосуванням прогнозного індексу цін на 2027 рік відповідно до основних прогнозних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України.

Витрати	В діючих тарифах			В проєктах тарифів			Різниця між діючим тарифом та проєктом		
	л	ціна, грн/л	тис.грн	л	ціна, грн/л	тис.грн	л	Витрати, тис.грн	% зростання ціни
Бензин А-95	18 012,5	63,75	1 148,30	19 769,8	67,95	1 343,36	1 757,3	195,06	6,59%
ДП	143 633,5	76,25	10 952,05	162 001,0	68,54	11 103,11	18 367,5	151,05	-10,12%
Газ скраплений	13 162,3	34,29	451,34	12 293,3	45,31	556,96	-869,0	105,63	32,13%
мастила			44,30			161,919		117,62	
Разом	174 808,3		12 595,98	194 064,2		13 165,35	19 255,9	569,37	

У результаті зазначених факторів загальний обсяг паливно-мастильних матеріалів у проєкті тарифів збільшено з **174 808,3 л до 194 064,2 л**, або на **19 255,9 л (11,02 %)**.

При цьому вартість окремих видів паливно-мастильних матеріалів змінюється неоднаково. Зокрема, прогнозна ціна бензину А-95 збільшується з 63,75 грн/л до 67,95 грн/л, або на **6,59 %**, тоді як прогнозна ціна дизельного палива зменшується з 76,25 грн/л до 68,54 грн/л, або на **10,12 %**. Вартість скрапленого газу, навпаки, збільшується з 34,29 грн/л до 45,31 грн/л, або на **32,13 %**.

З урахуванням зміни обсягів споживання та прогнозних цін загальна сума витрат на паливно-мастильні матеріали у проєкті тарифів на 2027 рік становить **13 165,35 тис. грн**, що на **569,37 тис. грн, або 4,52 %**, більше порівняно з витратами, врахованими у діючих тарифах (**12 595,98 тис. грн**).

Таким чином, зростання загальної суми витрат на паливно-мастильні матеріали обумовлено насамперед збільшенням планованого обсягу їх використання у зв'язку зі змінами у складі автотранспортних засобів та потребою у забезпеченні виробничої діяльності підприємства, при цьому зміна прогнозних цін на окремі види палива має різноспрямований характер.

5. Фінансові витрати.

Відповідно до пункту 3.5 Порядку формування тарифів до складу фінансових витрат включено витрати на сплату відсотків за користування кредитними коштами.

Розрахунок фінансових витрат на 2027 рік здійснено відповідно до умов кредитних договорів. Планова сума сплати відсотків становить 47 098,44 дол.США.

Перерахунок суми відсотків у національну валюту здійснено із застосуванням прогнозного офіційного курсу гривні до долара США, визначеного Бюджетною декларацією на 2027–2029 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2026 № 793, який становить 47,10 грн/дол. США.

Загальна сума фінансових витрат на сплату відсотків, врахована у проєкті тарифів на 2027 рік, становить 2 218,337 тис. грн.

Також, до складу фінансових витрат у проєкті тарифів на 2027 рік включено фінансові витрати, пов'язані з операційною орендою, у сумі 28,228 тис. грн, визначені відповідно до вимог МСФЗ 16 «Оренда».

6. Розрахунковий прибуток.

Розрахунковий прибуток визначено відповідно до вимог Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

У проєкті тарифів на 2027 рік передбачено прибуток за такими напрямками використання:

- сума податку на прибуток, пов'язана з фінансуванням виробничих інвестицій за рахунок залучених кредитних коштів.

Податок на прибуток визначено з урахуванням необхідності забезпечення підприємством фінансового ресурсу для погашення зобов'язань за залученими кредитними коштами, використаними для фінансування виробничих інвестицій.

У проєкті тарифів на 2027 рік сума податку на прибуток становить 16 631,892 тис. грн, у тому числі за централізованим водопостачанням — 8 290,998 тис. грн, за централізованим водовідведенням — 8 340,894 тис. грн.

Зазначені кошти передбачаються у складі тарифу відповідно до встановленого порядку формування тарифів та спрямовуються на забезпечення фінансових потреб підприємства, пов'язаних із виконанням зобов'язань за кредитним фінансуванням виробничих інвестицій.

- на поповнення обігових коштів у розмірі 4% від повної планової собівартості сума яких складає 26 931,43 тис.грн.
- на повернення основної суми кредиту у вигляді інвестиційних витрат в сумі 82 399,404 тис.грн.

7. Компенсація (вилучення) витрат.

У проєкті тарифів на 2027 рік враховано суми компенсації (вилучення) витрат відповідно до пункту 3 постанови НКРЕКП від 22.04.2025 № 599 складає 38 867,613 тис.грн – централізоване водопостачання, 16 807,113 тис.грн – централізоване водовідведення.

Зазначені суми включено до структури тарифів відповідно до вимог чинного законодавства та з урахуванням механізму компенсації (вилучення) витрат, визначеного постановами НКРЕКП.